L'EVALOE i l'EVALOE-SSD, instruments de reflexió, avaluació i presa de decisions docents per millorar la interacció a les classes i promoure el desenvolupament de la competència comunicativa oral de l'alumnat

Marta Gràcia Garcia[1] i Ana Luisa Adam-Alcocer[1]

Resum: L'escala de valoració de la llengua oral en context escolar (EVALOE) i l'escala de valoració de la llengua oral en context escolar - sistema de suport a la presa de decisions (EVALOE-SSD) són dos instruments dissenyats i validats per analitzar les interaccions a les aules entre professorat i alumnat per tal de millorar la competència comunicativa oral (parlar i escoltar) de l'alumnat. La metodologia conversacional, que és a la base de tots els instruments, entén les classes com a espais comunicatius de discussió i reflexió sobre la competència oral i el seu desenvolupament, i sobre la seva contribució al desenvolupament de totes les competències del currículum. L'EVALOE és un instrument d'observació externa de les classes que permet analitzar els aspectes comunicatius i lingüístics a les classes d'educació infantil i primària. L'EVALOE-SSD és un recurs digital de reflexió docent i avaluació de les classes mateixes (accions del docent i de l'alumnat) i de presa de decisions per introduir-hi elements de millora. Les cinc dimensions clau a la base dels dos instruments són: 1) gestió del context i la comunicació (a càrrec del docent i de l'alumnat), 2) disseny instruccional i 3) estratègies del docent i funcions comunicatives de l'alumnat. Tots dos instruments contenen recursos per tal d'ajudar el docent a introduir canvis a les seves classes per ajustar les seves estratègies a les necessitats de l'alumnat, tenint en compte la diversitat cultural, lingüística i social, entre d'altres.

Paraules clau: competència comunicativa oral, instruments, metodologia conversacional, necessitats, ajudes ajustades

Abstract: The Oral Language Assessment Scale in School Context (EVALOE) and the Oral Language Assessment Scale in School Context – Decision Support System (EVALOE-SSD) are two instruments designed and validated to analyze the interactions that take place in the classroom between teachers and students to improve the oral communicative competence (speaking and escorting) of students. The conversational methodology, which is the basis of both instruments, understands classes as communicative spaces for discussion and reflection on oral competence and its development, and on its contribution to the development of all the competencies of the curriculum. The EVALOE is an instrument for external observation of classes that allows for the analysis of communicative and linguistic aspects in early childhood and primary education classes. The EVALOE-SSD is a digital resource for teacher reflection and evaluation of the classes themselves (teacher and student actions) and decision-making to introduce elements for improvement. The 5 key dimensions that are at the base of the two instruments are: 1) context and communication management (by teacher and students), 2) instructional design, and 3) teacher strategies and student communicative functions. Both instruments contain resources to help teachers introduce changes in their classes to adjust their strategies to the different needs of students, considering their cultural, linguistic and social diversity, among others.

Keywords: oral communicative competence, instruments, conversational methodology, needs, adjusted aids

Universitat de Barcelona. E-mails: mgraciag@ub.edu i ana.adam23@ub.edu

Introducció

Des de fa més de deu anys al grup de recerca Comunicació, Llengua Oral i Diversitat (CLOD) s'hi han desenvolupat diverses recerques amb l'objectiu de contribuir a l'anàlisi de les situacions d'interacció en context natural i a la detecció dels elements que promouen el desenvolupament de la comunicació i el llenguatge. També s'ha aprofundit en els aspectes que poden contribuir a millorar aquestes interaccions i en la intervenció amb enfocaments col·laboratius per tal d'aconseguir-ho. Interessen els contextos familiars i escolars diversos, pel que fa als nivells educatius i a les tipologies de centres. S'ha treballat amb professionals de centres públics, concertats i privats; amb centres d'alta complexitat i d'educació especial; amb mestres amb trajectòries molt diverses, i amb professorat d'educació secundària, batxillerat i cicles formatius, vinculats a assignatures tan diverses com matemàtiques, tecnologia, francès o música. S'han observat i analitzat situacions educatives en què han participat famílies, infants i joves amb condicions diverses, amb trastorns en el desenvolupament, diferents pel que fa a la llengua, cultura, país de procedència, nivell socioeducatiu i econòmic, condició, interessos, motivació, identitats...

Per tal de portar a terme l'anàlisi de situacions d'interacció comunicativa a les aules i en altres contextos de caràcter sistemàtic, s'han anat construint diverses classes d'instruments, tant per ser usats en contextos formals com informals (Gràcia i Sánchez-Cano, 2022). A continuació es presenten dos instruments dissenyats, construïts i validats en context formal en centres educatius des d'educació infantil fins a batxillerat i cicles formatius.

Característiques i usos de l'EVALOE

L'escala de valoració de la llengua oral en context escolar (EVALOE) (Gràcia *et al.*, 2015a, 2015b, 2021) és una eina construïda per analitzar els aspectes comunicatius i lingüístics a les classes d'educació infantil i primària des de la perspectiva pragmàtica. Interessava conèixer què fan els i les mestres a les classes per promoure, de manera més o menys intencionada, el desenvolupament de la competència comunicativa oral dels nens i les nenes, i analitzar aquesta competència en els infants. L'EVALOE (Gràcia *et al.*, 2015b) és un recurs validat en escoles diverses, format per una escala d'observació i per un guió d'entrevista semioberta. L'objectiu de la primera part de l'EVALOE, l'escala d'observació, és poder estudiar una sessió de classe d'un/a docent (o més) amb alumnes i valorar-la en funció del grau en què les seves accions (tant de docents com d'alumnes) s'acosten a les tres opcions que planteja cadascun dels trenta ítems que la componen. Estan agrupats en tres subescales o dimensions: 1) gestió del context i la comunicació (vuit ítems), 2) disseny instruccional (set ítems) i 3) estratègies i funcions comunicatives (quinze ítems). L'escala està construïda partint de la metodologia conversacional (Gràcia *et al.*, 2012, 2015b, 2015c, 2017, 2021) i ha estat validada també en context d'educació especial (Gràcia *et al.*, 2015a).

La segona part de l'EVALOE està formada per un conjunt de vint-i-dues preguntes agrupades en les mateixes tres dimensions que l'escala d'observació, per tal de dur a terme una entrevista semioberta amb el docent a qui s'ha observat prèviament fent classe amb el seu alumnat, una vegada o més. Per exemple, «En relació amb els tipus d'agrupaments, a les teves classes, habitualment, com acostumes a agrupar els alumnes?». O en relació amb les estratègies educatives, «utilitzes les estratègies educatives per potenciar la competència en llengua oral dels teus alumnes?» (vegeu l'annex 2).

L'ús que es pot fer de l'EVALOE és molt variat, i depèn de cada centre i equip de professionals, docents, psicopedagogs i logopedes, entre d'altres. L'equip pot decidir usar l'eina per tal que els docents es familiaritzin amb l'anàlisi de les seves pròpies classes o de les classes dels altres docents del centre, per portar a terme posteriorment discussions amb l'objectiu de millorar les estratègies i de poder anar detectant els avenços dels infants a mesura que van introduint canvis en les classes. En altres casos, una logopeda pot observar una classe en una aula on hi ha un infant amb trastorn del desenvolupament i aprofitar per treballar amb el docent en relació amb possibles maneres de canviar les classes per tal de millorar les interaccions i de fer-les més participatives, i que això contribueixi al desenvolupament de la competència comunicativa oral de l'infant i de tots els seus companys i companyes (Barnils i Gràcia, 2024). El guió de l'entrevista inicialment pot servir a la logopeda per aprofundir en la visió de la mestra respecte de les seves estratègies per contribuir al desenvolupament de la competència comunicativa oral del seu alumnat, així com totes les competències incloses en el currículum.

Cal dir que també s'ha elaborat una versió abreviada de l'escala (EVALOE-A) (Gràcia i Sánchez-Cano, 2022) que

pot resultar útil com un primer cribratge pel que fa a la manera com la mestra organitza les classes, el grau en què l'alumnat hi participa activament, la manera com la mestra hi reacciona i el tipus de suport que proporciona. Al final d'aquest text es poden revisar els ítems i les opcions de resposta de l'EVALOE-Abreviada.

Característiques i usos de l'EVALOE-SSD

Prenent com a base l'EVALOE (Gràcia *et al.*, 2015b) i tenint en compte la importància que va adquirint la competència digital en l'àmbit escolar, i especialment la necessitat de contribuir al desenvolupament professional en períodes de crisi econòmica, es construeix l'escala de valoració de la llengua oral en context escolar – sistema de suport a la presa de decisions (EVALOE-SSD) (Gràcia *et al.*, 2022b) com una eina digital per ajudar el docent, de manera autònoma, a reflexionar i avaluar les seves classes, usant els recursos que inclou, per prendre decisions i introduir canvis en les classes de manera informada, amb la finalitat de millorar la competència comunicativa oral de l'alumnat de nivells educatius diferents (Gràcia *et al.*, 2022a, 2025a).

Inicialment, es va dissenyar per utilitzar-la en educació infantil i primària (Gràcia *et al.*, 2022b) com a eina de desenvolupament professional. Posteriorment, es va adaptar a educació secundària obligatòria (ESO) i va ser usada per docents de diferents assignatures (Gràcia *et al.*, 2022a), i recentment l'han fet servir professorat i alumnat de batxillerat i cicles formatius d'educació superior (Gràcia *et al.*, 2024, 2025b). Actualment s'està elaborat una versió de l'EVALOE-SSD per usar-la en l'àmbit universitari (Gràcia *et al.*, 2025c).

L'eina està dissenyada per tal que el docent l'usi un cop a la setmana per reflexionar, avaluar i prendre decisions sobre una de les classes d'una de les seves assignatures amb un grup determinat d'estudiants. Per exemple, el tutor de tercer curs d'educació primària a l'assignatura de matemàtiques amb el grup «Els insubmisos». O la professora de l'assignatura de tecnologia del grup B de segon d'ESO, que té tres hores de classe a la setmana, i avalua cada setmana una classe d'aquesta assignatura amb aquest grup classe. La idea és que el docent no ha de fer cap activitat en particular, sinó anar canviant la metodologia de classe, la manera com planifica i gestiona les classes des del punt de vista comunicatiu, amb l'ajuda dels recursos que proporciona l'eina digital, per tal que cada cop siguin més participatives per a l'alumnat, més centrades en ells, la qual cosa facilitarà que l'alumnat rebi més *feedback* del docent i dels seus companys i companyes.

El principal recurs que inclou l'eina digital és un conjunt de trenta ítems/accions agrupats en cinc dimensions: 1) disseny instruccional (sis ítems), 2) gestió de la conversa per al docent (sis ítems), 3) gestió de la conversa per a l'alumnat (tres ítems), 4) funcions comunicatives i estratègies del docent (vuit ítems), i 5) funcions comunicatives de l'alumnat (set ítems). Cadascun dels ítems incorpora diverses ajudes. En la versió per al professorat d'educació infantil i primària, són quatre tipus d'ajudes o recursos: 1) preguntes de reflexió, que són un conjunt de preguntes que permeten al docent reflexionar sobre la seva pràctica habitual en relació amb el desenvolupament de la llengua oral de l'alumnat, i li faciliten la tasca d'assignar un color a l'ítem (avaluar la classe) de manera més informada; 2) ajuda en format àudio, que és igual que l'anterior, però en format àudio; 3) ajuda en format de vídeo curt d'una situació de classe real, que il·lustra l'ítem corresponent; 4) ajuda en format imatge (còmic o foto), que té el mateix objectiu que el vídeo. En la versió per a professorat d'ESO, batxillerat i cicles formatius només hi ha dues classes d'ajuda: les preguntes de reflexió i els vídeos.

Els trenta ítems estan agrupats en tres nivells de complexitat, identificats amb diferents tonalitats de color lila, que indiquen el grau de complexitat que suposa introduir o usar l'acció o estratègia a la classe, sigui per al docent o per als alumnes. Per exemple, es considera més complex que l'alumnat aconsegueixi gestionar autònomament les discussions a classe, perquè implica incorporar diversos tipus d'accions i estratègies a l'aula, que el fet que el docent valori positivament una intervenció adequada d'un alumne. Els ítems tenen tres opcions de resposta, de caràcter qualitatiu, representades per uns emojis de tres colors (verd, taronja i vermell).

Tot i que l'eina inclou trenta ítems, la primera vegada que un docent l'usa només n'apareixen quinze, generats segons un algoritme, d'acord amb el nivell de complexitat i la dimensió a què pertanyen. A mesura que es va usant l'eina, i en funció del color que el docent assigni a cada ítem, van apareixent els ítems, fins que a la sisena avaluació ja apareixen tots trenta. A Gràcia *et al.* (2022a, 2022b) es poden revisar algunes imatges de l'eina digital que permeten fer-se una

idea de les pantalles que el docent va trobant des que entra a l'eina digital i fa una descripció general de la classe que es proposa avaluar fins al final quan envia la resposta, així com alguns resultats obtinguts en recerques en què s'ha usat l'EVALOE-SSD.

Reflexions finals sobre els instruments

L'objectiu principal de l'EVALOE, l'EVALOE-A i l'EVALOE-SSD, en les diverses versions, és contribuir al desenvolupament professional dels docents pel que fa al seu coneixement conceptual i aplicat, al seu aprenentatge, en definitiva, a partir de la reflexió sobre la pràctica, amb el propòsit final de contribuir que les classes estiguin més centrades en l'alumnat i que això tingui un impacte en el desenvolupament de la seva competència oral. La intenció és que alumnes de diferents nivells educatius, amb diferents condicions, llengües i cultures, que aprenen en diferents tipus de centres, participin més, intervinguin, usin la llengua, donin l'oportunitat al docent de revisar les seves intervencions, també als companys, i que això impliqui no només la millora de la competència comunicativa oral, sinó un aprenentatge més significatiu de tots els continguts, gràcies a discutir-los a les classes, amb els docents, amb els companys i companyes, en situació de grup gran, de grups cooperatius, i en les diverses assignatures i activitats que porten a terme als centres educatius.

Finalment, cal dir que, tot i que l'EVALOE-SSD va ser dissenyada com una eina d'ús autònom, les recerques que hem desenvolupat en els darrers anys han posat en relleu que el professorat valora enormement la possibilitat de reflexionar col·laborativament amb els companys del mateix centre o altres centres, i que això contribueix a usar millor l'eina i, per tant, a un millor desenvolupament professional, que repercuteix en el de l'alumnat (Alvarado *et al.*, 2023; Gràcia *et al.*, 2022). No obstant això, les eines presentades suposen un repte per als professionals, especialment l'EVALOE-SSD. És una eina complexa, amb molta informació i recursos, i cal anar usant-la cada setmana, llegint amb atenció les descripcions dels ítems i de les dimensions, i les dues ajudes vinculades a cadascun dels ítems. Per poder parlar de procés de desenvolupament professional o procés formatiu, és molt important que el docent avaluï una de les seves classes cada setmana, que dediqui el temps suficient a descriure la classe amb detall, que hi reflexioni, que reflexioni sobre les seves accions i les del seu alumnat, sobre el que ha funcionat i el que no, i que vagi introduint canvis a les classes i compartint les reflexions amb els i les alumnes. Tot això requereix temps, dedicació i la disposició a certes frustracions, a anades i vingudes, a revisions del material, a gestionar reaccions de l'alumnat que no sempre són les esperades, etc. En tot cas, accions que formen part de la pràctica docent, però que comporten un repte cognitiu i emocional, i també satisfaccions.

- **Finançament:** la recerca ha estat finançada gràcies al Ministeri d'Economia i Competitivitat amb el projecte de recerca titulat «Desarrollo de la competencia oral en Educación Secundaria mediante autoevaluación y toma de decisiones en un entorno digital». Projecte coordinat ADACORA. Plan Nacional I+D+i 2019. Programa 0EDU – Ciencias de la Educación (EDUC) amb la referència PID2019-105177GB-C21.

- **Agraïments:** volem agrair a tots els docents i a l'alumnat la seva participació en la recerca. La seva participació i contribució ha estat fonamental per aprofundir i desenvolupar aquests instruments.

- **Conflicte d'interessos:** els autors d'aquest estudi declaren no tenir cap mena de conflicte d'interessos.

Referències bibliogràfiques

Alvarado, J. M., Gràcia, M., i Jimenez, A. (2023). *El desarrollo de la competencia comunicativa oral y su evaluación en la educación secundaria*. Madrid: Consejo Escolar Comunidad de Madrid. https://www.educa2.madrid.org/web/eventos-consejo-escolar/comunicacion-oral/-/visor/descarga-el-informe

Barnils, E., i Gràcia, M. (2024). El asesoramiento a docentes en relación con el alumnado con dificultades de lenguaje por parte de los servicios educativos. *Em Aberto, 36*(118).

Gràcia, M., Adam-Alcocer, A. L., Duarte, P., Ondé D., i Vega, F. (2025b). Improvement of students' oral communicative competence through a reflective and collaborative teachers' development programme. *Professional Development in Education*. https://doi.org/10.1080/19415257.2025.2460975

Gràcia, M., Adam-Alcocer, A. L., Quezada, V., Garza, P., Zarza, T., I Benitez, P. (2025c, en premsa). Desarrollo profesional de profesorado universitario en relación con la competencia comunicativa oral. *REIRE. Revista d'Innovació i Recerca en Educació*.

Gràcia, M., Adam-Alcocer, A. L., Quezada, V., i Zarza, T. (2024). *Competencia Comunicativa Oral con Pers-*

pectiva de Género en la Formación del Profesorado de Bachillerato y Ciclos Formativos. Comunicació presentada en el XXI Congreso Internacional de Investigación Educativa (AIDIPE 2024). Barcelona, 19-21 de juny de 2024.

Gràcia, M., Alvarado, J. M., i Nieva, S. (2022a). Proceso Formativo con la Herramienta Digital EVALOE-SSD: Valoración de Docentes de Educación Secundaria y Progreso en Lengua Oral en su Alumnado. *Revista Iberoamericana de Diagnóstico y Evaluación – e Avaliação Psicológica. RIDEP*, 66(5), 187-205. https://doi.org/10.21865/RIDEP66.5.14

Gràcia, M., Benítez, P., Vega, F., i Domeniconi, C. (2015a). Escala de Valoración de la Enseñanza del Lenguaje Oral en contexto Escolar (EVALOE): adaptación para su uso en educación especial. *Revista de Logopedia, Foniatría y Audiología*, *35*(2), 84-94. https://doi.org/10.1016/j.rlfa.2014.10.002

Gràcia, M., Casanovas, J., Riba, C., Sancho, M. R., Jarque, M. J., Casanovas, J., i Vega, F. (2022b). Developing a digital application (EVALOE-DSS) for the professional development of teachers aiming to improve their students' linguistic competence. *Computer Assisted Language Learning*, *35*(3), 492-517. https://doi.org/10.1080/09588221.2019.1707690

Gràcia, M., Galván-Bovaira, M. J., i Sánchez-Cano, M. (2017). Análisis de las líneas de investigación y actuación en la enseñanza y el aprendizaje del lenguaje oral en contexto escolar. *Revista Española de Lingüística Aplicada*, *30*(1), 188-209. https://doi.org/10.1075/resla.30.1.08gra

Gràcia, M., Galván-Bovaira, M. J., Sánchez-Cano, M., Vega, F., Vilaseca, R., i Rivero, M. (2015b). *Valoración de la enseñanza de la lengua oral: Escala EVALOE*. Barcelona: Graó.

Gràcia, M., Galván-Bovaira, M. J., Vilaseca, R., Rivero, M., i Sánchez-Cano, M. (2012). El cambio conceptual de dos maestras en relación con la enseñanza y el aprendizaje de la lengua oral a través de un asesoramiento: un estudio de casos. *Revista de Logopedia, Foniatría y Audiología*, *32*(4), 179-189. https://doi.org/10.1016/j.rlfa.2012.05.006

Gràcia, M., Vega, F., i Galván-Bovaira, M. J. (2015c). Developing and testing EVALOE: A tool for assessing spoken language teaching and learning in the classroom. *Child Language Teaching and Therapy*, 31(3), 287-304. https://doi.org/10.1177/0265659015593608

Gràcia, M., Vega, F., Jarque, S., Adam, A. L., i Jarque, M. J. (2021). Teaching practices for developing oral language skills in Catalan schools. *Cogent Education*, 8(1), 1935647, https://doi.org/10.1080/2331186X.2021.1935647

Gràcia, M., Villalobos, K., i Vega, F. (2025a). A reflective teacher development programme to improve classroom management and children's oral language competence. *Teacher Development*, 1-19. https://doi.org/10.1080/13664530.2025.2461661

Annexos

Annex 1. EVALOE-A (escala de valoració de la llengua oral en context escolar -abreviat)

L'EVALOE-A (Gràcia i Sánchez-Cano, 2022) es presenta en aquest text, per primera vegada en català, com una eina pràctica d'ús fàcil que pot servir a mestres d'educació infantil i primària per fer una primera avaluació de les interaccions que tenen lloc a l'aula des d'una perspectiva pragmàtica, la qual cosa no significa que no es tinguin en compte aspectes vinculats al lèxic, gramàtica o sintaxi. Inclou dotze ítems agrupats en quatre dimensions (gestió de la conversa, disseny instruccional, estratègies comunicatives, funcions comunicatives), amb tres ítems cadascuna, tant referits al/la docent com a l'alumnat. Cada ítem es valora segons un contínuum d'1 a 5 a partir del comportament observat, en què 1 és *mai* i 5 és *sempre*.

A través d'aquest conjunt d'ítems l'EVALOE-A pretén avaluar tant aspectes vinculats a la comprensió/escolta com a l'expressió/producció del llenguatge.

És important destacar que la redacció dels ítems permet que es pugui avaluar també la comunicació usant sistemes alteratius i la llengua de signes. Quan parlem de llengua oral ens referim a la llengua de conversa, entenent que els i les alumnes amb discapacitat auditiva (Puyuelo *et al.*, 2002), o alguna altra condició o discapacitat que els impedeixi l'ús de la llengua oral, usen altres sistemes de comunicació, com la llengua de signes, els plafons de comunicació o ajudes tècniques. A continuació es presenten els dotze ítems que constitueixen l'EVALOE-A.

EVALOE-A (full de resposta) (fotocopiable)						
		1	2	3	4	5
A. Gestió de la conversa	A.1. Durant la sessió de classe es canvia la disposició dels i les alumnes segons l'activitat que es fa (per exemple, en cercle per a una revisió/activació de coneixements previs o una posada en comú, en grups petits per una conversa exploratòria, per parelles per acordar una pregunta...)					
	A.2. Els i les alumnes gestionen la seva participació sense necessitar que el/la docent administri els torns de paraula (per exemple, demanen la paraula a través de la mirada als i les companys/es, detecten que un/a company/a dona mostres d'haver acabat el seu torn amb algun gest, saben negociar qui pren la paraula...)					
	A.3. En el transcurs de la conversa, discussió i/o debat, la comunicació entre alumnes i docent és fluida (per exemple, permet intercanviar informacions, exposar dubtes, fer preguntes-respostes, compartir arguments...)					
B. Disseny instruccional	B.1. El/la docent comparteix amb l'alumnat els objectius d'aprenentatge de llengua oral i proposa activitats que faciliten assolir-los (per exemple, treballar l'ús de fórmules d'interacció social a través d'una activitat que suposa discutir diferents opcions per abordar l'estudi d'una temàtica)					
	B.2. El/la docent avalua la competència en llengua oral de l'alumnat (per exemple, durant una discussió indica que regulen o gestionen adequadament la conversa) i demana autoavaluacions del seu comportament comunicatiu (per exemple, a l'inici de la classe demana als i les alumnes que valorin l'ús de lèxic nou introduït en la classe anterior)					
	B.3. El/la docent revisa els coneixements previs de l'alumnat en relació amb els objectius de llengua oral (per exemple, planteja una activitat que suposa que els i les alumnes activin els coneixements lingüístics treballats anteriorment) (autoavaluació)					
C. Estratègies educatives	C.1. El/la docent ensenya a usar la llengua oral per donar i obtenir informació, i per regular l'acció dels altres (per exemple, explica maneres diferents de fer preguntes o de convidar un/a company/a a fer un tipus d'acció)					
	C.2. El/la docent ensenya a sintetitzar i/o extreure conclusions després de les discussions a classe (per exemple, modela com es fa un resum d'una posada en comú en relació amb els resultats d'un projecte)					
	C.3. El/la docent reformula els enunciats de l'alumnat (per exemple, el mestre o la mestra expandeix la pregunta d'un alumne o alumna corregint alguna errada formal i afegint dos elements a la frase)					
D. Funcions comunicatives	D.1. Els/les alumnes obtenen i donen informació i regulen l'acció dels altres (per exemple, un alumne explica al grup classe els resultats del treball en petit grup que han estat fet durant la classe i altres participants li demanen que aclareixi una informació o que repeteixi alguna cosa que no han sentit bé)					
	D2. Els/les alumnes sintetitzen i/o extreuen conclusions (per exemple, una alumna fa una síntesi de manera espontània després que un company hagi explicat de manera detallada els passos a seguir per resoldre un problema)					
	D.3. Els/les alumnes milloren les seves intervencions després de les reformulacions dels o les docents (per exemple, després d'una expansió d'una pregunta d'una alumna, la repeteix millorada)					

EVALOE-A (Resum de resultats)	
Subescales	Puntuació
A. Context i gestió de la comunicació	____ / 15
B. Disseny instruccional	____ / 15
C. Estratègies educatives	____ / 15
D. Funcions comunicatives	____ / 15
TOTAL	____ / 60

Annex 2. EVALOE

La versió completa de l'EVALOE es pot consultar al llibre publicat: Gràcia, M., Galván-Bovaira, M. J., Sánchez-Cano, M., Vega, F., Vilaseca, R., i Rivero, M. (2015b). *Valoración de la enseñanza de la lengua oral: Escala EVALOE*. Barcelona: Graó.

A continuació s'adjunten algunes de les seccions de l'instrument com a exemple.

Contexto y gestión de la comunicación
Un primer aspecto importante a la hora de valorar la enseñanza de la lengua oral en el aula hace referencia a las características del contexto, como sería la forma en que distribuyes los alumnos en el aula o la forma en que gestionas la comunicación, la presencia de normas de conversación o la gestión de esta por tu parte y la de los alumnos.
1. Agrupamiento de los alumnos *Una cuestión importante relacionada con el contexto es la manera como se agrupan los alumnos.*
1.1. Tipos de agrupamiento En relación con los tipos de agrupamiento, en tus clases, habitualmente, ¿cómo acostumbras a agrupar a los alumnos? *(En el caso de que no se le ocurra ninguna respuesta, se puede poner un ejemplo.)*
1.2. Motivo del agrupamiento ¿Por qué agrupas a tus alumnos de esta manera? ¿Cuál es el motivo? *(En el caso de que no se le ocurra ninguna respuesta, se puede poner un ejemplo.)*
1.3. Distribución que más favorece el trabajo de la lengua oral ¿Cuál es la distribución de los alumnos o el tipo de agrupamiento que crees que favorece más el trabajo de la lengua oral? *(Se contempla la posibilidad de que responda un tipo de agrupamiento al cual no se haya referido en la primera pregunta.)*

Ahora, en esta parte de la entrevista, hablaremos del diseño instruccional de la lengua oral en las diferentes materias (medio social y natural, matemáticas...). Comentaremos los objetivos de lengua que te propones trabajar, la valoración de los conocimientos previos de los alumnos, cómo se integran los objetivos en el plan de trabajo de la asignatura o materia, cómo se evalúan... Es importante destacar que nos referimos a la lengua oral en concreto.

4. Inclusión en la programación de los objetivos y contenidos vinculados a la lengua oral

Ahora hablaremos de objetivos y contenidos de la lengua oral. Debemos recordar que en este apartado no hablamos de objetivos y contenidos propios de la materia (medio natural y social, matemáticas...), sino de la lengua oral.

Nota: si en alguno de los apartados (4.1, 4.2 y 4.3) el entrevistado habla solo de objetivos y contenidos de la materia (medio natural y social, matemáticas...), debemos recordarle que nos referimos a objetivos y contenidos de la lengua oral.

4.1. Explicación de los objetivos y contenidos vinculados a la lengua oral

¿Explicas a tus alumnos qué objetivos y contenidos trabajaréis en relación con la lengua oral?

(Si la respuesta es «NO», no preguntar la siguiente y pasar al apartado 4.3.)

4.2. Objetivos que se explicitan

¿Qué objetivos de lengua oral explicitas o das a conocer a tus alumnos?

(En el caso de que no concrete ningún objetivo, se puede poner un ejemplo.)

4.3. Inclusión de los objetivos y contenidos de la lengua oral en la programación

¿En la programación de la materia (medio natural y social, matemáticas, música, expresión visual y plástica...), qué objetivos y contenidos de lengua oral incluyes?

Para terminar, queremos referirnos a la enseñanza de las funciones del lenguaje y también a las estrategias que utilizas para enseñar la lengua oral. La lengua oral comunicativa, más allá de los aspectos de pronunciación o de vocabulario, tiene como objetivo que nuestros alumnos aprendan a construir textos orales progresivamente más elaborados; es decir, que aprendan a preguntar, a describir, a explicar, a argumentar, a regular la conducta de otro. Por otro lado, queremos aludir a determinadas estrategias que es posible que utilices para enseñar estas funciones.

8. Funciones comunicativas

Un tercer elemento importante tiene que ver con las funciones comunicativas que enseñamos a los alumnos.

8.1. Funciones comunicativas
¿Qué funciones comunicativas enseñas a tus alumnos?

(En caso de que no se le ocurra ninguna respuesta, se puede hacer referencia a una función comunicativa.)

(Si la respuesta es que «NO» se enseñan las funciones comunicativas, pasar a la pregunta 9.)

8.2. Enseñanza de las funciones comunicativas
¿Cómo enseñas a tus alumnos las funciones comunicativas?

8.3. Frecuencia
¿Con qué frecuencia utilizan tus alumnos las funciones comunicativas que habéis estado trabajando?

8.4. Funciones utilizadas por los alumnos
¿Qué funciones comunicativas utilizan tus alumnos?

8.5. Evaluación del aprendizaje
¿Evalúas el aprendizaje de las funciones comunicativas que habéis estado trabajando?

(Si la respuesta es «NO», no preguntar las dos siguientes y pasar al apartado 9.)

9. Estrategias educativas
Otro elemento fundamental en este apartado corresponde a la utilización de estrategias educativas cuando hablas con los alumnos en la clase, con el fin de ayudarles a mejorar su competencia en la lengua oral y en concreto en sus producciones. Entre estas estrategias están la valoración positiva y el modelado.

9.1. Uso de las estrategias educativas
¿Utilizas las estrategias educativas para potenciar la competencia en lengua oral de tus alumnos?

(En caso de que no se le ocurra ninguna respuesta, se puede poner un ejemplo.) (Si la respuesta es «NO», no preguntar las siguientes y acabar la entrevista.)

9.2. Frecuencia de uso de las estrategias
¿Cuáles son las estrategias que utilizas con más frecuencia?

(En caso de que no se le ocurra ninguna respuesta o esta no tenga relación con la frecuencia, se puede reformular la pregunta.)

9.3. Aspectos del lenguaje en que se centran las estrategias
Cuándo utilizas las estrategias, ¿en qué aspectos del lenguaje del niño se centran?

(En caso de que no se le ocurra ninguna respuesta, se puede poner un ejemplo.)

© Marta Gràcia (coord.). © de esta edición: Editorial Graó

NOTA: La versió digital EVALOE-SSD es pot consultar demanant accés a la Dra. Marta Gràcia (IP del grup de recerca CLOD).